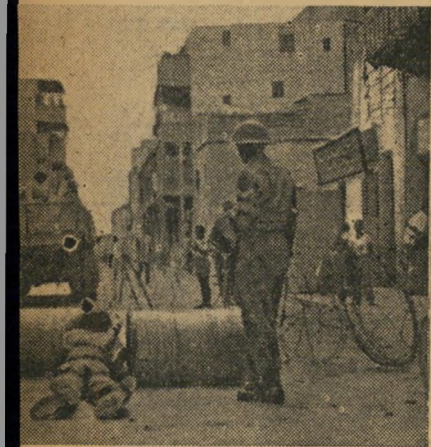

השומר של אימא. בשנאתם לאנגלים, מס ששים הלוחמים המצריים לפעמים את כל הב המין וכל אישה מלאה טומי נושא טומיג

משטרה מול אזרחים. אחר גל ההתנגשות הראשונות, כאשר משוריינים בריטיים פתחו באש מפגזים מצריים באיסמעיליה, נמסרה השמירה הסדר בערי אזור הסואץ ליד המשטרה המצ שקיבלה תגבורת ניכרת מקהיר. האנגלים עזבו השוטרים המצריים לתפוס מחסומים ברחובות מעיליה (למעלה) מול בניימס המפגזים ברחו

הנשק לא רחוק. המועדון מימי האוס בא מעיליה הוא אחד המקומות המעטים בהם מר חיילים בריטיים למצוא את עצמם בלי נשק בל בליויהם — הם משאירים אותו במלתחת המוג

ערבים (כמה מאות מהם כמו ידיו). לדברי הבאשה, לא העיזו הערבים מעולם לצאת למל חמה גלויה בברברים, אלא היו רגילים להת בצור בבתים. הברברים היו מתגנבים אל הב תים המבוצרים בחשכת הלילה, שמים ליד הבית פצצה מתוצרת ביתית, עשויה חומר נפץ, שרורות וקו וחוט בד. עם עלות השחר היו מציגים אולטימטום לערבים — לצאת מן הבית או למות בהתפוצצותו. אם יצאו הער בים מן הבית, היו נהרגים בדם קר בכדורי רובים. אם סרבו לצאת, היו מפוצצים את הפצצה, חודרים דרך הבקע בקיר ושוחטים את הערבים בחרבות.

ביחוד מתפאר הבאשה בקרב אחד, בו הרג כל כך הרבה ערבים עד שהתנים לא יכלו לאכול אותם.

כיום אין הבאשה יכול לספק את תאוותו הגדולה לשחוט ערבים, אלא במקרים נדירים, כשהצופתים שולחים לו הזמנה אויבה לכך. בהעדר הזמנה כזאת, נאלץ הבאשה להס תפק בציד דובים, שועלים ותנים בחורשו תיו. השיטה: כאלף מעובדי הבאשה חודרים ליער מן הצד השני, מברחים את החיות לקראת הבאשה, הורה בהן בעמידה. בדרך כלל לא איכפת לבאשה במיוחד אם כדורים פוגעים בחיות או בעבדיו.

פאטון סיכם את ביקורו אצל הבאשה באמרו: "כל ימי חי השתוקקתי לבקר את ראש כנופית השודדים במאורתו. הבאשה של מאראקש סיפק לי את תשוקתי זו..." אולם בעיני הצרפתים אין הבאשה ראש כנופיה של שודדים, אלא אדם הממלא שליחות קדושה: הצלת השלטון הצרפתי.

עומאן

פטנט אמריקאי

בשביל האנגלים איראן מסמלת תבוסה. בשביל האיראנים: ניצחון. ובשביל השייך של עומאן זוהי הזדמנות נפלאה לעסוק קצת בסחנות. האנגלים וקוקים עכשיו ל נפט שלו יותר מקודם וחבל לאבד את ה הזדמנות להשיג מהם דבר מה שלא היה מדובר עליו. וככן מדבר מנוסה בהליכות הערמומיות בחר שאחר יציג את משאול תיו. האחר: פיצל אל-סעוד.

בשיחותיו של האמיר פיצל, בנו של עבדל עזיז אל-סעוד ושר החוץ של ערב הסעודית עם אנשי המחלקה המזרחית של משרד החוץ הבריטי חזר והזכיר את הודעתו של הנשיא טרומן משנת 1945. בהודעה זו הכריז טרומן כי כל האוצרות הטבעיים מתחת לפני המים, לאורך חופי ארצות-הברית, בעומק של מא תיים מטר, הנם רכוש של הממשלה. כי למרות שהנסיך פיצל בא לנהל משא ומתן עם האנגלים על סימון גבול קבוע בין ממלכת אביו ואיזור עומאן הנמצאת תחת חסות ברי טניה, הבינו שני הצדדים כי למעשה חשיבות חבלי הארץ השניים במחלוקת פחותה מזו של האוצרות הגנויים מתחת לפני המים לאורך החופים.

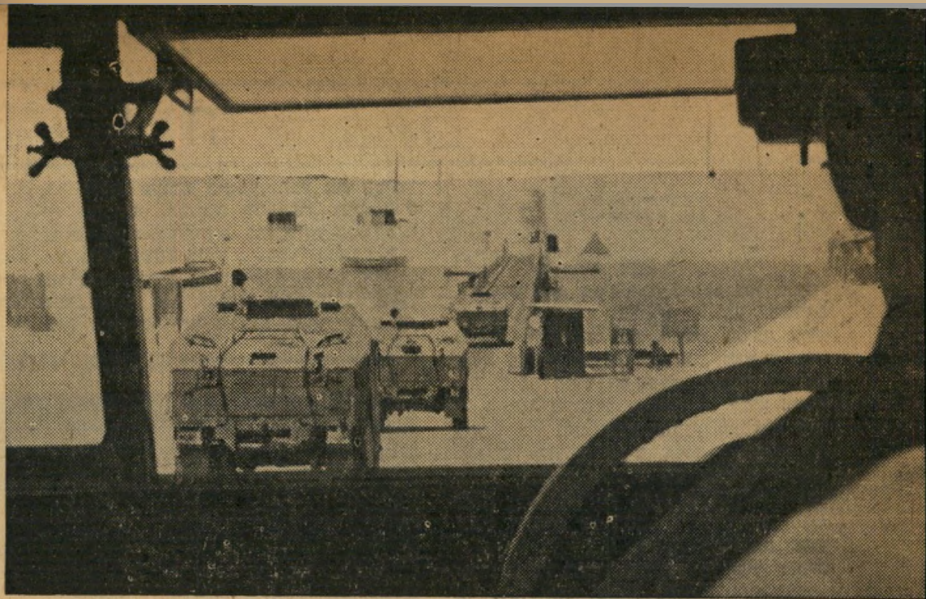
עומאן אשר שטחה הוא כ־95 אלף מיל מרובע (פי 12 משטח ישראל) מורכבת מ־ שבעה אזורים אשר על כל אחד מהם מושל שייך (תחת חסות בריטית). בחוזה שנחתם בשנת 1892, התחייבו שליטי עומאן לא לבוא במגע פוליטי עם שום מעצמה אחרת. עיקר פרוסת תושביה היה עד לפני גילוי הנפט מדליית פנינים.

בין יתר החווים שנחתמו עם האנגלים נח תם גם חוזה המוסר זכיון לחפש ולנצל נפט ואוצרות טבעיים אחרים בכל שטח עומאן ובמים הטריטוריאליים. אולם בשנת 1950, מסר שייך שחבוב, שליט אבו-דהבי, אחד משבעה אזורים עומאן, זכיון לחברת נפט אמריקאית לחפש נפט לאורך חופי אבו-דהבי בעומק 200 מטר. וכשחברת הנפט האנגלית התאוננה על הפרת חוזה, הפנה אותם השייך להארי טרר מן. "זאת לא המצאה שלנו", הוא אמר, "זהו פטנט אמריקאי".

העניין נמסר לבוררות ללורד אסקוית האג גלי ואין כמעט ספק שהלה יוציא פסק דין לרעת השייך. במקרה זה תהיה לו אמנם הצדקה רבה, לאחר שדובר במפורש בחוזה על זכות האנגלים לאוצרות המים הטריטוריאליים. ההבדל בין החווים שנחתמו עם שייכי עומאן ובין אלה שנחתמו עם סעודיה ועיראק הוא שהחווים האחרונים לא מזכירים את החופים. לכן כאשר בשנת 1949 מסרו הסעודים זכיון מיוחד לנפט הנמצא מתחת לפני המים לחברה אחרת מאשר זו המחזיקה את זכיון הנפט היבשתי, זכתה במשפט הבינלאומי שנערך.

אכן, בעמדם על המקח עם סעודיה לא לחמו האנגלים על זכויותיו של שייך שחבוב. לא אכפת להם אם קילומטר של מדבר יגרע או יווסף לשטח שיפוטו כלומר לשטח הנתון להשפעה בריטית — החשוב בעיניהם הם המים שלאורך קילומטר זה. כי נתברר שמתחת למי המפרץ הפרסי נמצאות דורבות עצומות של נפט — הוזה השחור והמקסים.

מאז פרצו המאורעות במצרים אין האנגלים ותרגים כל כך. נוכח אבדן הנפט האיראני עלה ערכם של שדות הנפט של עומאן ואג גליה (עם צירציל בראש הממשלה) כבר הו דיעה כי תילחם בעד כל טיפה של נפט — ביבשה או מתחת לפני המים.

מעבר

כל אזור הסואץ מקבל את מי השתיה שלו מהנילוס, דרך תעלה קטנה. הכביש מי איסמעיליה לקהיר עובר את התעלה הזו בכמה מקומות (למעלה). על כל גשר הוצב עתה משמר בריטי חזק מאד ומשמרות של מכוניות בריטיות משוריינות מסיירות ב־ כבישים. לפני פרוץ המאור עות האחרונים עמדו ליד ה גשרים משמרות צבא מצריים שבדקו את תעודות החיילים הבריטים היוצאים לקהיר לחופשה בהקפידם על קבלת אישור כניסה רשמי. עתה המצב הפוך והאנגלים הם הבוזקים אם יש למצרים אישור להכנס או לעזוב את אזור התעלה. איום המצרים להפסיק את הזרמת המים בתעלה אינו מעשי כי אז יצטרכו תושבי פורט-סעיד, איסמעיליה והאזור כולו ל וותר על מי שתיה אף הם.

בריחה

כאשר הרגישו תושבי ה אזור כי דברים קשים ואכזריים עומדים להתחולל בח רי בשיטה בדוקה — שכרו עגלות. מוניות, מכוניות משא וברחו לערים הגדולות שאין בהן חיילים אנגליים. בתמונה (מימין) נראית שיי רה של עגלות מעוסות נוס עים והפציצית היוצאות מי איסמעיליה. רוב האנשים ה ללו לא חשבו על העובדה כי כעבור כמה קילומטרים יתעייפו הסוסים ואז יהיה עליהם לשוב לבתיהם או ל־ התאכסן בכפרים הנמצאים בתחום האזור המוחזק בידי הצבא הבריטי. לעומתם הצ ליחו בעלי האמצעים לשכור מכוניות ולהגיע לתעודתם.

